

- Početak
- O nama
- Kontakt

- Izbornik**
- Aktualno
 - Najnovije vijesti
 - Uvodnik
 - Hrvatska
 - Unutarnja politika
 - Gospodarstvo
 - Bosna i Hercegovina
 - Vanjska politika
 - Iseljeništvo
 - Gledišta
 - Povijest
 - Kultura
 - Znanost
 - Društvo
 - Religija
 - Kolumne
 - Feljtoni
 - Intervjui
 - Izjave tjedna

Nalazite se ovdje: [Početak](#) > [Unutarnja politika](#) > [Zašto glorificiramo Ljudevita Gaja?](#)

Udijela uobjetva (od 1946. do 1989.) po zemljama

1. SPANJOLSKA	španjolski	11. SLOVENIJA	slovenski
2. ITALIJA	italijanski	12. HRVATSKA	hrvatski
3. FRANCUSKA	francuski	13. POLJSKA	poljski
4. NEMČKA	njemački	14. UKRAJINA	ukrajinski
5. RUSIJA	ruski	15. ROMANIJA	romunski
6. JERMANIJA	njemački	16. MAĐARSKA	mađarski
7. SLOVENIJA	slovenski	17. SRBIJA	srpski
8. HRVATSKA	hrvatski	18. BULGARIJA	bulgarski
9. POLJSKA	poljski	19. UKRAJINA	ukrajinski
10. ROMANIJA	romunski	20. MAĐARSKA	mađarski

Život neodvojiv od Hrvatske
srijeda, 02. srpanj 2014. 15:39

Nužnost sučeljavanja s toaltarnom komunističkom prošalošću
srijeda, 02. srpanj 2014. 15:51

Dan poslije Dana državnosti
četvrtak, 03. srpanj 2014. 18:19

Anketa

Razumije li hrvatska vladajuća elita velike probleme hrvatskoga čovjeka?

Razumije

Ne razumije

Ne znam

[Glasuj](#)

Vidi detalje

Petak, 04/07/2014 18:46:27

Tko je Online?

Trenutačno aktivnih gostiju: 341 gostiju i nema članova online

pretražite...

- Poveznice**
- Vlada RH
 - Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost
 - Matica hrvatska
 - Nacionalna i sveučilišna knjižnica
 - Hrvatski državni arhiv
 - Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti
 - Hrvatski institut za povijest
 - Društvo hrvatskih književnika
 - Portal Hrvatskoga kulturnog vijeća
 - Hrvatski informativni centar
 - Hrvatski memorijalno dokumentacijski centar
 - Domovinskog rata
 - Glas koncila
 - Slobodna Dalmacija
 - Novi list online
 - Hina

Zašto glorificiramo Ljudevita Gaja?
Objavljeno petak, 04. srpanj 2014. 00:00 | [Facebook](#) | [Email](#)

Pokrenuo proces manipulacije s hrvatskim domoljubnim zanosom

Približava se dvjesto i peta obljetnica rođenja Ljudevita Gaja. Tko je u stvari taj političar, književnik, novinar, jezikoslovac, tiskarski poduzetnik, središnji lik Ilirskog pokreta i Hrvatskog narodnog preporoda? Je li on stvarno najsvjetlija točka hrvatske političke i kulturne misli sredine XIX. stoljeća ili je istina ipak nešto drugačija? Napose, promotrimo razborito kuda nas je ustvari odvela halucinacija Gajevoq ilirizma.

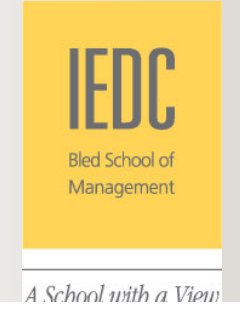
Ljudevit Gaj

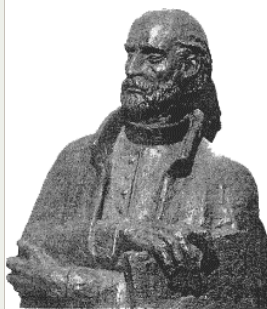
U okruženju velikosrpskog imperijalizma i sustavne mađarizacije Hrvatske, iznikla je u Hrvatskoj ideja ilirizma koja je nekima bila samo sjećanje na davni veliki hrvatski Ilirik pošto je surova povijest mnogostruko umanjila hrvatski etnikum, dok je drugima služila za novo rastrojstvo hrvatskog nacionalnog bića zaogrčujući ga u plašt ilirskog slavizma. To rastrojstvo Hrvatske pod budnim okom engleskog masonstva vršili su zajedno s panslavističkim misionarima i prostodušni hrvatski domoljubi. Tako je imaginarna ideja ilirizma (1835.- 1848.) pronašla plodno tlo upravo u hrvatskim zemljama!

Poznato je da Hrvati svoju svijest više temelje na individualizmu nego na kolektivizmu, još od vremena kada je dio plemenitih Hrvata došao na današnje hrvatske prostore odvojen od slavenskog entiteta, te je taj plemenitaški osjećaj (jedino Poljaci uz Hrvate od slavenskih naroda imaju povijesno nasljedno plemstvo) usadio osjećaj vrsnoće i elitnosti. Stoga je paradoksalno da su Hrvati, narod sa snažnim osjećajem elite individualnosti, jedinstven narod u povijesti koji je bio spreman odreći se i svoga imena i svoga narodnog jezika za volju izgradnje jedne sumanutе imaginare ideje.

Gajev ilirizam ni u kom slučaju nije bio ilirizam Bartola Kašića, kako često tumače svakojaki slavistički znalci. Kašić je imao jasnu predodžbu tadašnjeg Ilirika. Njegov Ilirik bio je inačica za Hrvatsku koji se protezao od Drave do Jadrana, istočno do Drine, a na zapadu bez nasljednih hrvatskih zemalja koje su kasnije pripale Habsburgovcima (Slovenije). Činjenica je da se isusovac i misionar Bartol Kašić (1575.- 1650.) pišući hrvatsko jezikoslovlje 1600. godine po odobrenju pape Klementa VIII., a koje je bilo među prvima u Europi, odrekao čakavskog govora rodnog zavičaja i izabrao općenitiji „bosanski govor“, štokavicu. Isto tako, iako je poznavao glagoljašku tradiciju, „nadrastao“ ju je te je u hrvatsko jezikoslovlje uveo živi jezik i jednostavniju latinicu.

Dvojbeno je zašto je Kašić uzeo bosansko narječje ijekavskog dijalekta za hrvatski jezik ako se zna da je u to vrijeme ikavskim dijalektom govorila većina Hrvata u Hrvatskoj i Bosni, oko 66 %. Najčitaniju knjigu svih vremena u Hrvata, velebni ep, *Judita*, Marko Marulić je napisao na čakavskoj ikavici. Andrija Kačić Miošić, Matija Antun Relković, Matija Divković i mnogi drugi hrvatski pisci pisali su na štokavskoj ikavici. Međutim, istina je da su u Kašićevom jezikoslovlju čiji je temelj štokavica pojedine riječi ostale iz čakavice i kajkavice koje je kasnije iz hrvatskog jezikoslovlja tendencionalno izbacio Srbin Đuro Daničić, sin pravoslavnog svećenika, rođen kao Đorđe Petrović, tajnik Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti. (Emil Čić: *Povijest hrvatskih neprijatelja*, Vlastita autorska naklada, Zagreb, 2002., str. 236.- 249.)

Bartol Kašić

Vrlo je vjerojatno da je na Kašićevu odluku o uporabi štokavske ijekavice utjecala Sveta Stolica koja je hrvatski jezik htjela nametnuti Srbima koji su u Bosni govorili sličnim jezikom (štokavskim narječjem i ijekavskim dijalektom) te ih tako privući Katoličkoj Crkvi. Osim toga ne možemo se u potpunosti složiti da je Kašić nazvao hrvatski jezik ilirskim jezikom samo zato što je u baroknom terminu kulture Europe ljepše zvučalo *linqua illyrica* nego *linqua croatica*. Očito je i to bilo pod utjecajem Vatikana. Međutim, dogodilo se upravo suprotno. Nikada se Srbi nisu približili Vatikanu, već su iskoristili Kašićevu jezikoslovlje, nazvali taj jezik srpskim zbog sličnosti jezika Srba i Hrvata u Bosni, te uz argument da su svi Srbi koji govore srpskim jezikom, zapečatili otužnu povijest hrvatskog naroda.

Ljudevit Gaj je predodžbu Ilirika, odnosno zamišljene Velike Ilirije, vidio na cijelom slavenskom jugu, od Slovenije do Bugarske, odnosno od Beljaka do Varne. Međutim, njegov Ilirik nije bio hrvatski Ilirik, već slavenski. Zasigurno njegov slavenski ilirizam možemo shvatiti i njegovim francusko-njemačkim podrijetlom u kojemu mu hrvatsko domoljublje nije urođeno, kao primjerice dinarskim Hrvatima, poglavito ako se zna da do petog razreda gimnazije gotovo da nije ni znao hrvatski jezik jer se u kući govorilo njemački. Osim toga njegova pogrešna hipoteza o Slavenima kao potomcima Ilira, Tračana i Makedonaca, zasnovana na tezi Hvaranina Vinka Pribojevića iz XVI. stoljeća, također daje dio odgovora na čemu je Gaj gradio svoj ilirski zanos.

U svakom slučaju, svojom budnicom *Još Horvatska ni propala* napisanoj još 1833. godine, koja je bila najpopularnija pjesma u ono doba, a pjeva se često još i danas, Gaj je probudio hrvatski narod, ni sam vjerojatno ne znajući kuda će taj narod odvesti. S budnicama i davorijama koje su tiskane početkom Hrvatskog narodnog preporoda izazvan je sveopći domoljubni ushit, poput nacionalnog duha koji je izašao iz boce. Taj duh hrvatski domoljubi nisu mogli kontrolirati, postao je predmetom manipulacije, da bi uskoro hrvatski narod odveo u ralje svetosavske Srbije.

Simbolična metamorfoza Hrvatskog narodnog preporoda u Ilirski pokret najzomije je vidljiva u Gajevoim glasilu. *Novine Horvatske*, koje je Gaj počeo izdavati 6. siječnja 1835. godine i njihov književni prilog, *Danicu Horvatsku, Slavonsku i Dalmatinsku*. Vrlo brzo je promijenio ime svojih tiskovina u *Ilirske narodne novine* i *Danicu ilirsku*.

Proces manipulacije s hrvatskim domoljubnim zanosom pokrenuo je Ljudevit Gaj Bečkim dogovorom 1850. godine s velikosrpskim folklorim nacionalistom Vukom Stefanovićem Karadžićem kada je udaren temelj za razvoj dva „slična“ jezika, jezika Bosne, kojime govore Hrvati i Srbi. Praktički je od tada vlaška novoštokavska ijekavica postala standardom srpsko-hrvatskog jezika i zadržala se do danas u tobože hrvatskom jeziku. Gaj je na taj način udario temeljni kamen projektu engleskog masonstva „Jugoslavija“.

Andrija Kačić Miošić

Zanimljivo je kako je neuki Karadžić postao ocem srpske pismenosti. Na njega je jako utjecao slovenski jezikoslovac i ravnatelj bečke dvorske knjižnice Jernej Kopitar koji je imao čudesnu ideju kako da Srbiju odvoji od Rusije i približi Austriji. U Srbiji se govorilo slaveno-serbskim jezikom vrlo sličnim ruskom i kad bi hrvatski jezik postao srpski, Hrvati nekajkavci bi postali dio srpskog identiteta, a na taj način bi se Srbija približila Austriji. Kajkavske Hrvate Kopitar je smatrao za Slovence. Ljubav tog zlokobnog dvojca lako je shvatiti ako znamo da je Karadžić 1836. godine sastavio „čuvenu“ teoriju *Srbi svi i svuda* u kojoj konstatira da su svi štokavci zapravo Srbi, bez obzira na vjeru, i da su prema tomu Hrvati „štokavci Rimskoga zakona“, koji će se postupno morati naviknuti da se zovu Srbima.

Srpski jezik je, po sugestiji Kopitara, Karadžić stvorio jednostavno tako da je u postojeću slavensko-serbsku gramatiku Meletija Smotrickog iz 1619. godine, umjesto slavensko-serbskih riječi, unosio narodne riječi iz Bosne. Prije nego što je Karadžić počeo skupljati narodne pjesme kako bi sastavio Srpski pravopis, pročitao je *Razgovor ugodni* fra Andrije Kačića Miošića. Osim toga Karadžić se služio i hrvatskim rječnicima od Jakova Mikalje, Della Belle, Belostenca, Stullija i dr., tako da je u svoj pravopis uglavnom unosio hrvatske riječi. Njegova jedina inovacija u *Srpskom rečniku* iz 1818. godine, odnosno znatno proširenom 1852. su mnogobrojni turcizmi. Praktički su tako Srbi ukrali Hrvatima jezik, a stvoreni jezik nazvali srpskim čime su svjesno skovali političko sjedinjenje Hrvata i Srba kako ga je zamislio utemeljitelj srpskog nacionalizma Vuk Stefanović Karadžić, pretvaranjem Hrvata u Srbe katoličke vjere. Stvaranjem samostalne starohrvatske Crkve u tome bi u potpunosti i uspjeli.

Za razliku od svih drugih slavenskih naroda koji su u pronalaženju svog književnog jezika išli putem da izabiru ono narječje koje će se najviše razlikovati od ostalih susjednih ili srodnih naroda, Hrvati su uporno od Ilirskog pokreta stremili i ustrajali na svom samoubilačkom putu da im književni jezik bude što sličniji sa jezikom susjeda. Dok su svi drugi isticali svoju različitost, hrvatski ilirci su isticali svoju jezičnu i etničku sličnost sa Srbima. Slovenci su se vrlo brzo, pod nacionalnim dojmom Vodnikov i Prešernova književnog kruga, odrekli svog Štajerca Stanka Vraza i krenuli svojim putem inzistirajući na različitosti, Srbi su također Karadžićevu ijekavicu zamijenili ekavicom i sasvim otvoreno nagovijestali velikosrpske ideje, jedino Hrvati ostaju vjerni ilirskoj iluziji i „svom“ hrvatsko-srpskom jeziku. Zbog toga je teško povjerovati da je fikcija Gajevoim ilirstva, a kasnije jugoslovenstva Strossmayera i Račkog, samo pragmatično sredstvo

za izlazak iz austro-ugarske potlačenosti. Znakovito je što nam je ostavio u nasljeđe hrvatski i ilirski krik u vremenu revolucionarnih razdiranja diljem Europe? Godine 1835. napisana je najljepša hrvatska pjesma, *Horvatska domovina* Antuna Mihanovića koju je kasnije uglazbio Josip Runjanin, ali već tri godine poslije u doba ilirizma Dragutin Rakovac je 1838. godine napisao i pjesmu *Oj Iliri još te živi, reč naših dedovah...* (kasnije promijenjena u *Hej Slaveni*) pod kojom su izvršena najveća stradanja i zvjerstva u povijesti hrvatskog naroda.

Izdvojimo još jedan zanimljivi događaj gdje je posijano sjeme halucinacije ilirizma. Hrvati se ponose ilircem Ivanom Kukuljevićem Sakcinskim (1816.- 1889.) koji je 2. svibnja 1843. godine održao prvi zastupnički govor na hrvatskom jeziku (hrvatski je narod najdulje od svih europskih naroda zadržao u upravi latinski jezik, sve do 1848. godine). Svakako da je zaslužni Sakcinski bio svjestan nacionalnog imena svoga naroda i jezika i ponosan na njega, ali i on za volju sloge Hrvata i Srba pristaje na nehrvatsko ime hrvatskog jezika, te sam predlaže 1861. godine u Saboru naziv *horvatsko-srpski* jezik. (Mato Marčinko: *Mučenička Hrvatska*, HKD Sv. Jeronima, Zagreb, 2008. str. 366., 368. i 382.). (Korišteni dijelovi iz knjiga: *Kletva kralja Zvonimira* i *Masoni protiv Hrvatske*

Mladen Lojkić

Samo registrirani korisnici mogu dodavati komentare.

3 Comments

Copyright © Hrvatski Fokus. Sva prava pridržana.
Izrada: Renato Smokrović